

25.09.2013

Kj/43

§ 330

Stj / Den av ledamoten Ilkka Taipale väckta motionen om en utredning om aktiviteter i boendeenheter och om verkstäder

HEL 2013-001439 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Ilkka Taipale väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hannu Hyttinen, stadssekreterare, telefon: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Taipale Ilkka valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 29

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Ilkka Taipale väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredraganden

Ledamoten Ilkka Taipale föreslår i sin motion att staden ska göra en utredning om praxisen kring arbetsverksamhet i boendeenheter och om ordnandet av verkstäder och ta detta i betraktande då den konkurrensutsätter servicen.

Stadsstyrelsen hänvisar till ett inkommet utlåtande och konstaterar att programmet med syfte att minska på långtidsbostadslösheten har inverkat positivt på de bostadslösa boendeförhållanden. Härbärgena har förvandlats till boendeenheter och nya boendeenheter har byggts. Enligt den nuvarande principen är ett eget hem den första utgångspunkten vid inledandet av rehabilitering och för att denna ska lyckas. I boendeenheterna stöds invånarna att delta i vardagssysslorna i boendeenheten och ta ansvar för sitt eget liv enligt sina krafter. Målet är att erbjuda varje invånare individuellt stöd och någonting meningsfullt att göra för att få boendet att lyckas.

Verksamheten med boendeenheter är ny och har ännu inte stabiliserat sig. Social- och hälsovårdsverket utför utvecklingsarbete tillsammans med serviceproducenterna. Boendeenheterna har profilerats enligt klienternas behov och det stödarbete som utförs i enheterna utformas

för att svara mot klienternas behov. Inom boendeenheterna erbjuder man arbetsverksamhet med låg tröskel, utbildning och dagverksamhet. Eftersom de bostadslösa är en heterogen grupp, bör även stödtjänsterna vara mångsidiga.

Många bostadslösa är långtidsarbetslösa och svåra att sysselsätta och arbetsverksamheten erbjuder således en möjlighet till ett aktivt deltagande i arbetslivet och rehabilitering. Det första försöket med arbetsverksamhet inleddes vid Frälsningsarméns enhet i Sockenbacka. Verksamheten baserar sig på gemenskap och engagerande aktiviteter. De arbetsuppgifter invånarna utfört har varit renovering av rum samt uppgifter inom fastighetsskötsel och städning, vilka genomförs vid boendeenheten och Nestes servicestation i Djurgården.

Genom arbetsverksamheten kan man påverka hur vardagslivet löper. Det är nyttigt att t.ex. finna dygnsrytmen och förbättra de sociala relationerna. Arbetsverksamheten stöder rehabiliteringen av missbrukare och minskar på användningen av rusmedel.

Den sysselsättande verksamheten som erbjuds i boendeenheterna sänker tröskeln att delta i verksamheten, vilket är en betydande fördel, i synnerhet i början av vistelsen på boendet. På lång sikt är dock målet att integrera invånarna i samhället som användare av allmänna tjänster, varför alla tjänster inte bör finnas inom boendeenheterna. Invånarna bör vägledas och stödas i användningen av s.k. normala tjänster. Dessutom bör man högakta principen om invånarens eget hem, i vilken det ingår frihet att delta i arbetsverksamheten eller låta bli enligt sitt eget intresse och situationen.

Enligt stadsstyrelsens synpunkt bör man beakta olika grupper av invånare och individuella stödformer för dessa vid utvecklandet av boendeenheterna. Vissa stödformer produceras inom boendeenheten, andra på annat håll.

För tillfället pågår emellertid utvecklingsarbetet alljämt och det finns inget aktuellt behov av den föreslagna utredningen. Efter att programmet kring lång bostadslöshet avslutats 2015 är det till fördel att göra en utredning om de olika stödformerna inom boendeenheterna.

Dessutom är det enligt stadsstyrelsens synpunkt inte motiverat att inom konkurrensutsättningen gynna enheter med arbetsverksamhet. I konkurrensutsättningen bör man lägga vikt vid hur individuella och högklassiga stödformer, inklusive arbetsverksamhet, serviceproducenten förmår erbjuda eller ordna åt sina invånare.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Uppllysningar

Postadress
PB 10
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

25.09.2013

Kj/43

Hannu Hyttinen, stadssekreterare, telefon: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Bilagor

1 Taipale Ilkka valtuustoaloite Kvsto 30.1.2013 asia 29

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2013 § 911

HEL 2013-001439 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Ilkka Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 23.04.2013 § 105

HEL 2013-001439 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon:

"Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma on vaikuttanut positiivisesti asunnottomien asumisolosuhteisiin. Asuntolat on muutettu asumisyksiköiksi ja uusia asumisyksiköitä on rakennettu. Nykyisen periaatteen mukaan oma koti on ensimmäinen lähtökohta kuntoutuksen käynnistymiselle ja onnistumiselle. Asumisyksiköissä asukkaita tuetaan osallistumaan asuinyhteisön arkitöihin ja ottamaan voimien mukaista vastuuta omasta elämästään. Tavoitteena on tarjota jokaiselle asukkaalle yksilöllistä tukea ja mielekästä tekemistä, jotta asuminen onnistuisi.

Asumisyksikkötoiminta on uutta ja vielä vakiintumatonta. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus tekee kehittämistyötä yhdessä palveluntuottajien kanssa. Asumisyksiköitä on profiloitu asiakkaiden tarpeiden mukaan ja yksiköissä tehtävä tukityö muokataan vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Asumisyksiköissä tarjotaan matalan kynnyksen työtoimintaa, koulutuspalveluja ja päivätoimintaa. Koska asunnottomat ovat heterogeeninen ryhmä, on myös tukipalvelujen oltava monimuotoisia.

Monet asunnottomat ovat pitkäaikaistyöttömiä ja vaikeasti työllistyviä ja työtoiminta tarjoaa näin yhden mahdollisuuden aktiiviseen työelämäosallisuuteen ja kuntoutukseen. Ensimmäinen työtoimintakokeilu aloitettiin Pelastusarmeijan Pitäjänmäen yksikössä. Toiminta perustuu yhteisöllisyyteen ja osallistavaan toiminnallisuuteen. Asukkaiden tekemät työtehtävät ovat olleet huoneiden kunnostusta ja kiinteistöhuollon ja puhdistuspalvelun tehtäviä, joita toteutetaan asumisyksikössä ja Eläintarhan Neste –huoltoasemalla.

Työtoiminnalla voidaan vaikuttaa arkielämän sujumiseen. Hyötyjä ovat mm. vuorokausirytmien löytyminen ja sosiaalisten suhteiden paraneminen. Työtoiminta tukee päihdekuntoutusta ja vähentää päihteidenkäyttöä.

Asumisyksiköissä tarjottava työtoiminta madaltaa kynnystä osallistua toimintaan, mikä on etenkin asumisen alussa merkittävä etu. Pitkän ajan tavoitteena on kuitenkin asukkaiden integroiminen yhteiskunnan yleisten palvelujen käyttäjiksi, minkä vuoksi kaikkia palveluja ei tule olla asumisyksiköissä. Asukkaita tulee opastaa ja tukea ns. normaalipalvelujen käytössä. Lisäksi tulee kunnioittaa periaatetta asukkaan omasta kodista, johon sisältyy vapaus osallistua tai olla osallistumatta työtoimintaan oman kiinnostuksensa ja tilanteensa mukaisesti.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskusten näkemyksen mukaan asumisyksiköiden kehittämistyössä tulee huomioida erilaiset asukasryhmät ja heille luotavat yksilölliset tukimuodot, joista osa tuotetaan asumisyksiköissä ja osa asumisyksiköiden ulkopuolella. Tässä vaiheessa kehittämistyö on kesken eikä esitetulle selvitykselle ole ajankohtaista tarvetta. Pitkäaikaisasunnottomuus-ohjelman päättyessä 2015 on hyödyllistä tehdä selvitys asumisyksiköiden erilaisista tukimuodoista.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskusten näkemyksen mukaan kilpailutuksessa ei ole perusteltua erityisesti suosia yksiköitä, joissa on työtoimintaa. Kilpailutuksissa tulee antaa painoarvoa sille, miten yksilöllisiä ja laadukkaita tukimuotoja, mukaan lukien työtoiminta, palveluntuottaja kykenee tarjoamaan tai järjestämään asukkailleen.

Terveysvaikutusten arviointi

Postadress

PB 10
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

F10680001200062637

Moms nr

F102012566

Työtoiminta vaikuttaa asukkaiden terveyteen ja hyvinvointiin, lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja tukee päihteiden käytön vähentämistä. Työelämän ulkopuolella olleille ja asunnottomille henkilöille tarkoitetuissa asumisyksiköissä tarvitaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti sovitettuja työtoimintamahdollisuuksia. Työtoiminnan avulla voidaan tukea asukkaiden itsetuntoa ja arjenhallintaa sekä samalla tunnistaa kuntoutumismahdollisuuksia."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Taru Neiman, asumisen tuen päällikkö, puhelin: 310 43398
taru.neiman(a)hel.fi
Tuula Saarela, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 42690
tuula.saarela(a)hel.fi